

Lausuntoyhteenveto

24.3.2026

VN/34861/2025

VN/34861/2025-VM-23

Kunta- ja alueosasto

Lausuntoyhteenveto luonnoksesta hallituksen esitykseksi Kevasta annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö pyysi ajalla 29.1.–12.3.2026 lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi Kevasta annetun lain muuttamisesta. Lausuntoja pyydettiin erikseen esityksen sisällön kannalta keskeisiltä tahoilta sekä joukolta kuntia ja hyvinvointialueita, minkä lisäksi muillakin halukkailla oli mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Esitysluonnoksesta annettiin yhteensä 16 lausuntoa. Lausunnon antoivat sosiaali- ja terveysministeriö, Finanssivalvonta, Keva, Eläketurvakeskus, Espoon kaupunki, Helsingin kaupunki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, Kansallinen Kokoomus rp, Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT, Suomen Keskusta rp, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rp, Työeläkevakuuttajat TELA ry ja Vihreä liitto rp. Kaikki lausunnot ovat luettavissa julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hankkeet> tunnuksella VM154:00/2025.

Lausunnonantajien näkemykset Kevasta annettuun lakiin (66/2016) ehdotetuista muutoksista vaihtelivat merkittävästi lausunnonantajasta riippuen. Ehdotusta Kevan valtuutettujen toimikauden alkamisajankohdan siirtämisestä kannattivat kuitenkin kaikki kyseisestä ehdotuksesta lausuneet tahot.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Finanssivalvonta, pääosin myös Helsingin ja Espoon kaupungit sekä muutamat järjestöt ja puolueet kannattivat Kevan hallituksen kokoonpanoon ja kelpoisuusvaatimuksiin, Kevan johdon riippumattomuuteen sekä Kevan hallintoon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden määrittelyyn ja kelpoisuusvaatimuksiin ehdotettuja muutoksia. Mainitut tahot näkivät näiden muutosten varmistavan Kevan hallituksen ja keskeisissä tehtävissä toimivien henkilöiden osaamisen ja asiantuntemuksen sekä Kevan johdon riippumattomuuden muista finanssialan toimijoista. Sen sijaan valtaosa järjestöistä ja puolueista vastusti näitä ehdotuksia tai piti niitä kyseenalaisina, koska ne katsoivat Kevan täyttävän ehdotuksilla tavoiteltavat vaatimukset jo tällä hetkellä, muutokset voisivat vaikeuttaa asianomaisiin tehtäviin valittaviksi kelpaavien henkilöiden piiriä ja koska Kevaan ei ole perusteltua kohdistaa samanlaisia vaatimuksia kuin työeläkevakuutusyhtiöihin. Keva esitti lausunnossaan pitkälti vastaavanlaisia näkemyksiä mutta totesi samalla, että ehdotetut muutokset eivät juurikaan vaikuttaisi sen nykyiseen toimintaan.

Kevan hallitukseen ehdotettujen kahden sijoitustoimintaan perehtyneen asiantuntijajäsenen osalta Keva ja osa järjestöistä ja puolueista vaati, että asiantuntijajäsenten tulisi katsoa täyttävän hallituksen sijoitusosaamista koskevan kollektiivisen vaatimuksen kokonaan, muiden hallituksen jäsenten osaamisesta riippumatta. Keva ja muutamat järjestöt myös vaativat, että hallituksen jäsenten tulisi jatkossakin voida katsoa toiminnallaan pätevytyneen hyväksi työeläkevakuutustoiminnan ja sijoitustoiminnan asiantuntijoiksi. Finanssivalvonta päinvastoin katsoi, ettei riittävää sijoitusosaamista, hyvää työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemusta tai muuta vaadittua ammatillista pätevyyttä tulisi voida saavuttaa pelkällä Kevan hallituksessa toimimisella.

Ehdotuksia Kevan sijoitustoimintaa koskevasta sääntelystä ja Kevan tilinpäätöksen laatimista koskevista tarkennuksista kannattivat Finanssivalvonta, Espoon kaupunki ja Vihreä liitto. Keva, KT ja SuPer eivät nähneet sijoitustoimintaa koskevia säännöksiä tarpeellisina, koska Kevan sijoitustoiminta täyttää jo nyt ehdotetun sääntelyn vaatimukset, mutta toisaalta muutokset eivät tästä syystä käytännössä vaikuttaisi nykyiseen toimintaan. Sen sijaan ehdotuksia Kevan tilinpäätöksen laatimista koskevista tarkennuksista ja siihen liittyvästä Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudesta vastustivat Kevan ohella useat järjestöt ja puolueet. Ne katsoivat

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

muutosten aiheuttavan Kevalle merkittäviä lisäkustannuksia ja heikentävän Kevan tilinpäätöksen informaatioarvoa. Siksi mainitut tahot vaativat joko kyseisen sääntelyn jättämistä ennalleen, Kevan nykyisten tilinpäätöskäytäntöjen kirjaamista lakiin tai mahdollisten lakimuutosten ottamista uuteen ja laajempaan valmisteluun.

Ehdotettujen lakimuutosten voimaantulon osalta Finanssivalvonta ei nähnyt estettä niiden voimaantulolle jo vuoden 2027 ja 2028 alusta lukien. Keva sen sijaan ehdotti vähintään kolme tilikautta kestävää siirtymäaikaa, jos lakiin tehtäisiin merkittävämpiä, Kevan tilinpäätöksen laadintaa koskevia muutoksia. Kevan hallituksen kokoonpanoa ja kelpoisuusvaatimuksia koskevien mahdollisten muutosten osalta Keva, JUKO ja SDP ehdottivat muutosten koskevan vasta vuoden 2029 alue- ja kuntavaalien jälkeen valittavaa hallitusta.

Seuraavassa on kuvattu lausuntojen sisältöä ehdotuskohtaisesti siltä osin kuin lausunnonantajat ottivat eri muutosehdotuksiin kantaa.

Valtuutettujen toimikauden alkamisajankohdan siirtäminen

Kaikki Kevan valtuutettujen toimikauden alkamisajan siirtoa koskevaan ehdotukseen kantaa ottaneet tahot (Keva, Espoo, JHL, JUKO, Keskusta, Kokoomus, KT, SDP, SuPer ja Vihreä liitto) ilmoittivat kannattavansa muutosta tai eivät nähneet sen toteuttamiselle esteitä. Ehdotuksen nähtiin helpottavan valtuutettujen valintaa jättämällä nykyistä enemmän aikaa ehdokkaiden löytämiselle sekä valtuutettujen valintaa koskevalle menettelylle.

Hallituksen kokoonpanoa ja kelpoisuusvaatimuksia koskevat muutosehdotukset

Sosiaali- ja terveysministeriö, Finanssivalvonta, Keskusta ja Vihreä liitto kannattivat Kevan hallituksen kokoonpanoon ja kelpoisuusvaatimukseen ehdotettuja muutoksia. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan ehdotetuilla muutoksilla voitaisiin varmistaa Kevan hallituksen osaaminen ja asiantuntemus. Keskusta totesi, että vaatimus hallituksen jäsenten asiantuntemuksesta tulisi ottaa huomioon jo kunta- ja aluevaalien jälkeisissä neuvotteluissa tehtäessä esityksiä hallituksen jäsenistä.

Helsingin kaupunki, JHL ja SDP kannattivat ehdotusta kahden sijoitustoimintaan perehtyneen asiantuntijajäsenen valinnasta Kevan hallitukseen. Keva, JHL, JUKO, SDP ja SuPer pitivät perusteltuna, että asiantuntijajäsenten tarpeen, heidän etsimisensä ja kelpoisuutensa arvioinnin tekisi Kevan vaalivaliokunta. Kokoomuksen mukaan asiantuntijajäsenten tarve tulisi jättää vaalivaliokunnan ja valtuutettujen harkintaan. Sen sijaan Espoon kaupunki katsoi, että Kevan hallitukseen tulisi valita kaksi asiantuntijajäsentä ilman Kevalle jätettävää harkintavaltaa.

Kevan, JUKO:n, Kokoomuksen ja SuPerin mukaan lain perusteluissa tulisi selvästi todeta, että Kevan hallitukseen mahdollisesti valittavat asiantuntijajäsenet täyttävät hallituksen sijoitusosaamista koskevan kollektiivisen vaatimuksen, kuten oli tarkoituksena Kevan valtuutettujen marraskuussa 2025 tekemässä lainsäädäntöaloitteessa. Myös SDP katsoi, että lakiesityksen perusteluissa olisi syytä antaa merkittävä painoarvo mahdollisten asiantuntijajäsenten hallitukseen tuomalle sijoitusosaamiselle hallituksen sijoitusosaamista arvioitaessa.

KT ei kannattanut kahden asiantuntijajäsenen lisäämistä Kevan hallitukseen, koska se ei oleellisesti helpottaisi hallituksen valintaa ja saattaisi jopa koventaa sijoitusosaamisen vaatimusta ajan saatossa. Jos ehdotusta kuitenkin vietäisiin eteenpäin, lakiin olisi KT:n mukaan kirjattava, että työnantajapuoli ehdottaa toista ja palkansaajajärjestöt toista asiantuntijaa. Lisäksi asiantuntijajäsenten tarvetta tulisi katsoa jokaista hallitusta valittaessa uudestaan, ja asiantuntijajäsenten tulisi täyttää hallituksen sijoitusosaamista koskeva vaatimus.

Kevan, JHL:n ja SuPerin mukaan asiantuntijajäsenten tulisi olla täysin rinnastettavissa hallituksen muihin jäseniin asemaltaan, vastuultaan ja kelpoisuudeltaan. Heillä tulisi siten olla myös esimerkiksi hyvä tuntemus työeläkevakuutustoiminnasta.

Keva, SDP ja SuPer kannattivat ehdotusta siitä, että hallituksen jäsenet voisivat hankkia hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ja muun tehtävän vaatiman ammatillisen pätevyyden valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa. Kevan mukaan hallituksen jäsenille ehdotettu vaatimus muusta tehtävän hoitamisen vaatimasta ammatillisesta pätevyydestä ja kokemuksesta lisäisi osaltaan vaalivaliokunnan työtä ja kaventaisi hallituksen jäseniksi soveltuvien henkilöiden piiriä, mutta toisaalta Kevan hallituksessa on jo pitkään ollut merkittävää yhteiskunnallista osaamista ja laajasti kokemusta erilaisten organisaatioiden ylimmästä johdosta.

Keva, JUKO, KT ja SuPer totesivat, että lakiesityksen perusteluista tulisi käydä selvästi ilmi alkuperäinen periaate, jonka mukaan Kevan hallituksen jäsenten voidaan katsoa toiminnallaan päteväytyneen hyväksi työeläkevakuutustoiminnan asiantuntijoiksi ja hankkineen samalla vaadittavan sijoitustoiminnan

asiantuntemuksen. Myös Kokoomuksen mukaan esityksen perusteluissa tulisi todeta, että hallituksen jäsenten voidaan katsoa toiminnallaan hallituksessa saavuttaneen hyvän sijoitusosaamisen. Finanssivalvonta katsoi päinvastaisesti, että laissa ja sen perusteluissa tulisi varmistaa, ettei riittävää sijoitusosaamista, hyvää työeläkevakuutus toiminnan asiantuntemusta tai muuta tehtävän vaatimaa ammatillista pätevyyttä voitaisi saavuttaa pelkällä Kevan hallituksessa toimimisella. Finanssivalvonta totesi lisäksi, että jos työeläkevakuutusyhtiöitä koskevaa sääntelyä muutetaan siten, että hallituksen kollektiivinen osaamisvaatimus sisältää yksiselitteisesti sekä sijoitustoiminnan että riskienhallinnan asiantuntemuksen riskinottomahdollisuuden noustessa, vastaava täsmennys on tehtävä myös Kevasta annettuun lakiin.

Keva ja SuPer kannattivat sitä, että hallituksen sijoitusosaamista koskevan vaatimuksen kollektiivisuus kävisi laista selvästi ilmi. SDP kannatti ehdotettuja muutoksia hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimuksia koskevaan sääntelyyn ja kiinnitti erityistä huomiota ehdotettujen vaatimusten kollegiaaliseen luonteeseen ja kelpoisuusvaatimusten täyttymisen arviointiin kokonaisuutena. Myös Helsingin kaupunki piti perusteltuna, että hallituksella tulee kokonaisuutena olla tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus sekä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Kevan mukaan esitysluonnoksen perusteluissa olevat täsmennykset siitä, mitä laissa tarkoitettaisiin kollektiivisella ”sijoitustoiminnan tuntemuksella” helpottaisivat merkittävästi vaadittavan sijoitustuntemuksen arviointia. SDP ja Vihreä liitto pitivät hyvänä, että esitysluonnoksen perusteluissa todettiin sijoitustoiminnan osaamista voitavan hankkia eri tavoin.

Keva, JUKO ja SDP ehdottivat, että Kevan hallituksen kokoonpanoa ja kelpoisuusvaatimuksia koskevat mahdolliset muutokset tulisivat voimaan vasta vuoden 2029 alue- ja kuntavaalien jälkeisen toimikauden alusta.

Johdon erityisiä kelpoisuusvaatimuksia koskevat muutosehdotukset

Sosiaali- ja terveysministeriö, Finanssivalvonta, Espoon ja Helsingin kaupungit sekä Vihreä liitto kannattivat ehdotuksia, jolla rajoitettaisiin Kevan hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten sekä toimitusjohtajan sidonnaisuuksia finanssialan toimijoihin. Helsingin kaupunki totesi, että näin vahvistettaisiin Kevan johdon riippumattomuusvaatimuksia, osaamista ja hyvää hallintotapaa. JHL:llä ja Keskustalla ei ollut huomautettavaa kyseisiin muutosehdotuksiin.

Kevan, Kokoomuksen, KT:n ja SuPerin mukaan esitysluonnoksessa ei kunnolla perustella sitä, miksi Kevan johtoa koskevien kelpoisuusehtojen yhtenäistäminen työeläkevakuutusyhtiöiden kanssa on tarpeen. Keva katsoi, että ehdotetut säännökset olisivat omiaan rajoittamaan Kevan hallituksen jäseniksi tai toimitusjohtajaksi kelpaavien henkilöiden piiriä, mutta toisaalta tällaiset sidonnaisuudet eivät tähän saakka ole olleet Kevan osalta niin yleisiä, että niistä aiheutuisi jatkossakaan merkittäviä ongelmia. KT arvioi, että ehdotus rajoittaisi hieman ehdokkaiden joukkoa mutta yhtenäistäisi käytäntöä työeläkevakuutusyhtiöiden johdon kanssa. JUKO totesi, että työeläkevakuutusyhtiöitä koskevien sääntöjen suora kopiointi Kevasta annettuun lakiin ei ole perusteltua, koska Keva on julkisoikeudellinen toimija. Kokoomuksen mukaan Kevaan ei tule ulottaa sellaisia uusia vaatimuksia, jotka eivät sovellu Kevaan sen erityisen luonteen vuoksi. Myös SuPer katsoi, että esityksen valmistelussa tulisi ottaa paremmin huomioon se, että Keva on julkisoikeudellinen laitos ja se poikkeaa tehtäviensä, rahoituksensa ja hallintonsa osalta työeläkevakuutusyhtiöistä.

Yleisiä hallintovaatimuksia ja keskeisiä toimintoja koskevat muutosehdotukset

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Finanssivalvonta kannattivat Kevan yleisiä hallintovaatimuksia ja keskeisiä toimintoja koskevaan sääntelyyn ehdotettuja muutoksia. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan ehdotetuilla muutoksilla voitaisiin varmistaa Kevan hallituksen ja keskeisissä tehtävissä toimivien henkilöiden osaaminen ja asiantuntemus. KT sen sijaan arvioi, että ehdotetut muutokset eivät toisi varsinaisesti lisäarvoa mutta lisäisivät Kevan hallinnollista taakkaa. Keskustalla ei ollut huomautettava näihin muutosehdotuksiin.

Keva totesi, että hallitukselle ehdotetut veloitteet hyväksyä kirjalliset toimintaperiaatteet toimitusjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta sekä palkitsemisen ja toimintojen ulkoistamisen periaatteet olisivat uusia vaatimuksia. Viimeksi mainitut periaatteet on hyväksytty Kevan hallituksessa jo vuonna 2021. Palkitsemisen periaatteiden merkitys on Kevassa vähäisempi kuin työeläkevakuutusyhtiöissä. Uusien periaatteiden laatiminen ja ylläpito kasvattaisi jonkin verran hallinnollisen työn tarvetta Kevassa. Valtuutetuille ehdotettu velvoite hyväksyä kirjalliset toimintaperiaatteet hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta vastaisi nykytilaa, sillä valtuutetut ovat hyväksyneet tällaiset periaatteet syksyllä 2025. Periaatteiden vuosittaiseksi ehdotettu päivitystarpeiden tarkastelu lisäisi jonkin verran Kevan hallinnollista työmäärää, koska muun muassa sisäisen valvonnan periaatteita ja hallintosääntöä on arvioitu Kevassa tarpeen mukaan, tyypillisesti muutaman vuoden välein.

Espoon kaupungin mukaan esityksen jatkovalmistelussa olisi hyvä täsmentää, mitä säännösehdoituksessa tarkoitettuilla ”riittäväillä menettelyillä” ja ”kirjallisilla toimintaperiaatteilla” käytännössä tarkoitetaan.

Helsingin kaupunki piti hyvänä ehdotettua sääntelyn täsmentämistä Kevan keskeisten toimintojen määrittelyn ja niistä vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten osalta. Vihreä liitto piti tärkeänä varmistaa Kevan hallituksen ja keskeisissä tehtävissä toimivien henkilöiden osaaminen ja asiantuntemus sekä piti perusteltuna Kevaa ja työeläkevakuutusyhtiöitä koskevan sääntelyn yhtenäistäminen näiltä osin.

Keva totesi, että ehdotettu sääntely saattaisi vaikeuttaa keskeisiin toimintoihin rekrytoitavien henkilöiden löytämistä, mutta käytännössä Kevassa on jo tällä hetkellä varmistettu kyseisissä tehtävissä toimivien henkilöiden ammatillinen pätevyys. Säännös ei siis asiallisesti toisi mukanaan muutoksia mutta lisäisi jossain määrin hallinnollista työtä Kevassa.

Espoon kaupungin mukaan Kevan keskeisistä toiminnoista olisi hyvä luetella esityksessä enemmän esimerkkejä. Samassa yhteydessä voitaisiin ottaa tarkemmin kantaa riippumattomuuteen ja esimerkiksi mahdollisiin ulkoistamisiin.

Sijoitustoimintaa koskevat muutosehdotukset

Finanssivalvonta ja Vihreä liitto kannattivat Kevan sijoitustoimintaa koskevia säännösehdoituksia. Vihreä liitto katsoi myös, että lakiin olisi hyvä saada erillinen pykälä Kevan sijoitustoiminnan järjestämisestä ja varojen tuottavasta, turvaavasta ja kestävästä sijoittamisesta. Keskustalla ei ollut huomautettavaa näihin ehdotuksiin.

Keva ja SuPer eivät nähneet tarvetta ehdotetuille muutoksille, koska Kevan sijoitustoiminta täyttää jo nyt ehdotetun sääntelyn vaatimukset eikä pelkkä Kevaa koskevan sääntelyn yhdenmukaistaminen työeläkevakuutusyhtiöitä koskevan sääntelyn kanssa ole tarkoituksenmukainen peruste muutokselle. Toisaalta ne katsoivat, että ehdotetut muutokset mahdollistaisivat Kevan nykyisen toimintamallin jatkamisen eivätkä käytännössä vaikuttaisi Kevan sijoitustoiminnan järjestämiseen. Keva arvioi, että sijoitussuunnitelman laatimista koskeva säännös laajentaisi jonkin verran Kevan sijoitussuunnitelman tietosisältöä mutta ei merkittävästi lisäisi hallinnollista työtä Kevassa.

Myös KT huomautti, että Keva täyttää jo nykyisin ehdotetun sääntelyn vaatimukset ja on epäselvää, miksi Finanssivalvonta haluaisi valvoa Kevaa kuten työeläkevakuutusyhtiöitä, joiden toiminta on aivan eriluonteista. KT ei kannattanut myöskään Finanssivalvonnan määräyksenantovalvan kasvattamista ehdotetussa laajuudessa.

Espoon kaupunki kannatti ehdotettuja muutoksia, joilla turvattaisiin Kevan sijoitustoiminnan lähtökohdat. Se toivoi kuitenkin selvennyksiä Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuutta koskevaan säännökseen siitä, missä määrin ja missä laajuudessa Finanssivalvonta voisi antaa Kevan sijoitustoimintaa koskevia operatiivisia määräyksiä.

Tilinpäätöksen laadintaa koskevat muutosehdotukset

Finanssivalvonta kannatti Kevan tilinpäätöksen laadintaa ehdotettuja muutoksia. Ottaen huomioon Kevan julkisoikeudellisen tehtävän ja muun yhteiskunnallisen merkityksen sen talouden raportointiin kohdistuu Finanssivalvonnan mukaan erityinen tarve oikeiden ja riittävien tietojen saamiseksi. Ehdotetut muutokset parantaisivat edellytyksiä Kevan talouden vertailukelpoisempaan ja läpinäkyvämpään raportointiin sekä mahdollistaisivat Kevan tehokkaamman valvonnan ja tilintarkastuksen.

Espoon kaupunki kannatti ehdotusta siitä, että Kevan olisi noudattava tilinpäätöksen laadinnassa kirjanpitolakia (1336/1997) nykyistä laajemmin. Kaupungin mukaan esitysluonnoksessa tulisi kuitenkin täsmentää ja perustella tarkemmin sitä, miltä osin Kevan tulisi jatkossa noudattaa kirjanpitolain säännöksiä sijoitusten käypään arvoon arvostamisesta ja miltä osin Keva voisi hyödyntää näitä velvoitteita koskevia kirjanpitolain poikkeuksia.

Myös Vihreän liiton mukaan Kevan tilinpäätöksen laadinta kirjanpitolain keskeisiä periaatteita noudattaen olisi perusteltua, vaikka se maksaisi jonkin verran enemmän. Vihreä liitto piti kestävyysraportointia tärkeänä ja esitti Kevan kestävyysraportoinnin vahvistamista sekä kestävyysperiaatteen sisällyttämistä lakiin eksplisiittisesti.

Keva ei pitänyt ehdotettuja muutoksia tarpeellisina vaan katsoi niiden johtavan hyvin epätarkoituksenmukaiseen lopputulokseen, jossa tilinpäätöksen informaatioarvo vähenisi huomattavasti. Keva myös katsoi, että esitysluonnoksessa on useita puutteita ja ristiriitaisuuksia. Jos asiaa koskevaa laintasoista sääntelyä pidettäisiin kuitenkin tarpeellisena lisätä, se tulisi valmistella huolellisesti erikseen. Keva ehdotti, että lakiin otettaisiin ehdotettua selkeämpi säännös, jonka mukaan Kevan sijoitusomaisuus arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon, vuosittaisten tulojen ja menojen erotus siirretään taseen eläkevastuurahastoon, Keva ei laadi

konsernitilinpäätöstä ja että valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset Kevan tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.

EK katsoi, että Kevan tilinpäätöksen laadintaa koskevat muutosehdotukset tulee poistaa esitysluonnoksesta ja siirtää ne uuteen valmisteluun. EK:n mukaan on epäselvää, antaisiko ehdotettujen säännösten mukaisesti laadittu tilinpäätös nykyistä oikeammat ja riittävämmät tiedot Kevan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Myöskään KT ei kannattanut ehdotettuja muutoksia, koska katsoi niiden johtavan siihen, että Kevan toiminnan erityispiirteitä ei kyetä ottamaan huomioon ja Keva joutuisi muuttamaan järjestelmiään ja kasvattamaan resursejaan, mistä aiheutuisi merkittäviä lisäkuluja. Lisäksi järjestelmän läpinäkyvyys heikkenisi, koska lopputuloksena olisi kahdenlaisia lukuja. KT:n mukaan esitys vaatisi huolellista lisäselvittelyä.

Keskustan mukaan Kevan kirjanpito- ja tilinpäätöskäytännöissä tulee ottaa huomioon Kevan erityisluonne, kirjanpidon ja tilinpäätöksen jatkuvuuden periaate sekä oikean ja riittävän kuvan toteutuminen. Kevan juridinen muoto ja toiminta eroaa työeläkevakuutusyhtiöistä ja muista työeläkealan toimijoista. Keskustan mukaan laissa tulisi turvata muun muassa Kevan sijoitusomaisuuden kirjaaminen käypään arvoon, käyvän arvon muutosten kirjaaminen tulokseen, tuloksen vuosittainen tilinpäätössiirto eläkevastuurahastoon ja ettei Keva laadi konsernitilinpäätöstä. Myös SDP suhtautui kriittisesti ehdotettuun sääntelyyn. Sen mukaan Kevan toiminnan erityislaatuisuus ja erityinen yhteiskunnallinen asema perustelevat mahdollisuuksia poiketa kirjanpitolain sääntelystä tarkoituksenmukaisella tavalla. Erityistä huomiota tulisi SDP:n mukaan kiinnittää myös Kevan taloudellisten tietojen vertailtavuuden säilymiseen. Ehdotettuja muutoksia ei ole selvitetty, tutkittu ja perusteltu asianmukaisella vakavuudella ja riittävyydellä.

SuPer ja TELA eivät pitäneet tarpeellisina ehdotettuja muutoksia. Niiden mukaan kirjanpitolain noudattaminen ”soveltuvin osin” on toiminut Kevassa käytännössä hyvin, ja jos sääntelyä halutaan tältä osin muuttaa, muutokset tulisi valmistella huolellisesti erikseen. SuPer katsoi, ettei Kevan erityispiirteitä julkisoikeudellisena toimijana ole otettu valmistelussa huomioon riittävällä tavalla. TELA:n mukaan olisi perusteltua kirjata suoraan lakiin periaate Kevan sijoitusomaisuuden arvostamisesta tilinpäätöksessä käypään arvoon.

Keva piti ehdotettua Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuutta liian laajana ottaen huomioon, että myös tilinpäätöksen laatimista koskeva säännösehdotus on muotoilultaan varsin yleinen. Kevan mukaan Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuden tulisi olla vastaavalla tavalla täsmällinen kuin esimerkiksi vakuutusyhtiölain (512/2008) 8 luvun 29 §:ssä, maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 127 §:ssä ja merimieseläkelain (1290/2006) 197 §:ssä.

EK:n mukaan Finanssivalvonnalle ehdotetut uudet määräyksenantovaltuudet näyttävät laajoilta ja epätäsmällisiltä eikä niitä ole esitysluonnoksessa asianmukaisesti perusteltu. KT ei kannattanut Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksien kasvattamista ehdotetussa laajuudessa. Ehdotus tekisi Finanssivalvonnan otteesta tilinpäätösasioissa Kevaan nähden laajemman ja suuremman kuin se on työeläkevakuutusyhtiöihin nähden. KT:n mukaan Finanssivalvonnan tehtävänä on toimia valvontaviranomaisen roolissa annettujen lakien puitteissa, eivätkä Finanssivalvonnan antamat määräykset voi ylittää lain tasoa.

Esitysluonnoksen vaikutusarviointit

Kevan mukaan esitysluonnoksen sisältämä vaikutusarviointi ei vastaa kaikilta osin Kevan näkemystä esityksen kustannusvaikutuksista. Kevan oma arvio tilinpäätöksen laadintaan liittyvistä pysyvistä lisäkustannuksista on vähintään noin miljoona euroa vuodessa poissulkien kertaluonteiset investoinnit. Tämän tulee käydä lakiesityksestä ilmi, koska nämä kustannukset heijastuvat suoraan Kevan jäsenyhteisöiltä perittäviin maksuihin.

KT totesi, että sen saamien tietojen perusteella Kevalle esityksestä aiheutuvia lisäkustannuksia ei voida pitää vähäisinä, ja tältä osin esitysluonnoksen vaikutusarviointit vaativat täsmentämistä. Myös SDP katsoi, että esitysluonnoksen kustannuksia ja työmäärää Kevan hallinnossa lisäävään arviointiin on syytä suhtautua vakavasti ja että erityisesti kirjanpitokäytäntöjä koskevan muutosehdotuksen aiheuttaman hallinnollisen taakan ja hallintokustannusten oikeasuhteisuus siitä saataviin potentiaalisiin hyötyihin nähden voidaan kyseenalaistaa.

Espoon kaupungin mukaan esityksen vaikutusarvioinneissa voisi ottaa kantaa myös siihen, rajoittaako uusi sääntely tosiasiallisesti sijoitusten liikkumavaraa tai allokaatiota. Keskustalla ei ollut huomautettavaa esitysluonnoksen vaikutusarviointeihin.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Lakimuutosten voimaantulon ja siirtymäsäännösten osalta Finanssivalvonta totesi, että ainakaan sen oman toiminnan kannalta ei ole estettä muutosten vuotta aikaisemmalle voimaantulolle 1.1.2027 ja 1.1.2028 lukien.

Keva sen sijaan kannatti lakiesityksen voimaantulon porrastamista. Jos merkittäviä muutoksia säädettäisiin, tarvittaisiin Kevan mukaan monivuotinen, vähintään kolme tilikautta kestävä siirtymäaika järjestelmä-, prosessi- ja toimintamallimuutosten varmistamiseksi. Jos ensimmäinen konsernitilinpäätös tulisi laatia vuodelta 2029, myös vertailuvuoden 2028 konsernitilinpäätöksen luvut tulee pystyä esittämään. Tämän vuoksi järjestelmien ja prosessien tulee käytännössä olla rakennettu jo vuoden 2027 aikana, mikä olisi Kevan mukaan käytännössä mahdotonta.

Lisäksi Keva esitti muutoksia Kevasta annettuun lakiin koskien Suomen Kuntaliitto ry:n ja hyvinvointialueiden tehtäviä Kevan hallituksen jäsenten valinnassa sekä Helsingin vaalituloksen merkityksen huomioon ottamista Kevan valtuutettujen valinnassa. Edellisen osalta Keva ehdotti laista poistettavaksi Kuntaliiton ja hyvinvointialueiden tehtävää ehdottaa hallituksen jäseniä, koska Kuntaliiton ja hyvinvointialueiden esitykset sitovat Kevan vaalivaliokunnan harkintavaltaa erikoisella tavalla, menettely on käytännössä hyvin raskas ja aikaavievä ja hyvinvointialueiden ehdokkaista päätetään Hyvil Oy:n osakkeenomistajien kokouksessa, mikä ei välttämättä täytä lain vaatimuksia. Jälkimmäisen asian osalta Keva katsoi, että epäselvyyksien välttämiseksi laissa tulisi säätää täsmällisemmin Helsingin vaalituloksen huomioon ottamisesta Kevan valtuutettujen kokoonpanossa, koska Helsingissä ei järjestetä erillisiä aluevaaleja.

Eläketurvakeskus totesi, ettei sillä ole muutosehdotuksia esitysluonnokseen. Se ilmoitti pitävänsä kuitenkin hyvänä, että esityksen jatkovalmistelussa otetaan tarkasteluun Kevan lausunnossaan esiin nostamat seikat.

JHL:n mukaan esitysluonnoksessa on kohtia, jotka on käytännössä siirretty suoraan työeläkevakuutusyhtiöistä annetusta laista (354/1997) Kevasta annettuun lakiin. JHL katsoi, ettei pelkkä halu yhdenmukaistaa työeläkevakuutusyhtiöitä ja Kevaa koskeva sääntely toisiinsa ole itsessään asianmukainen perustelu tehdä lainsäädäntömuutoksia, vaan on tärkeää ottaa huomioon Kevan ja työeläkevakuutusyhtiöiden eroavaisuudet niiden juridisessa asemassa ja toimintaympäristössä. Myös SDP kiinnitti huomiota siihen, että esitysluonnoksessa ei riittävällä tavalla perustella rinnastusta Kevaa ja työeläkevakuutusyhtiöitä koskevan sääntelyn välillä, kyseisen rinnastuksen juridista ja toiminnallista merkitystä tai lainsäädännön yhdenmukaisuudella saavutettavaa hyötyä ottaen huomioon Kevan toiminnan erityinen luonne ja tehtävä. Systemaattista rinnastusta ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

JUKO totesi muilta osin yhtyvänsä Kevan lausunnossaan esittämiin näkemyksiin.

KT:n mukaan esitysluonnoksessa on puutteita ja epätasällisyyttä useilta osin, minkä vuoksi esitys tulisi valmistella uudestaan. Lain kiirehtimiselle ei ole tarvetta, koska Kevan nykyisen hallituksen osalta vaadittavien kriteerien on jo todettu täyttyvän.